

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 146/2021
18.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић Дичић, председника већа, Радослава Петровића, Биљане Синановић, Дубравке Дамјановић и Драгомира Милојевића, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Жељка Ковача, због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у продуженом трајању из члана 227. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. став 1. и 5. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Жељка Ковача, адвоката Немање Николића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Суботици К број 40/19 од 10.07.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 690/20 од 12.11.2020. године, у седници већа одржаној дана 18.02.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Жељка Ковача, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Суботици К број 40/19 од 10.07.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 690/20 од 12.11.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Суботици К број 40/19 од 10.07.2020. године окривљени Жељко Ковач оглашен је кривим због извршења кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у продуженом трајању из члана 227. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. став 1. и 5. КЗ и осуђен за казну затвора у трајању од 3 године у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 27.03.2014. године до 08.08.2014. године.

Истом пресудом на основу члана 261. и члана 264. ЗКП, обавезан је окривљени Жељко Ковач да надокнади трошкове кривичног поступка, на име извршених економско-финансијских вештачења у укупном износ од 235.992,00 динара и да плати трошкове пуномоћнику оштећених, адвокату Бисерки Крпић у укупном износу од 297.000,00 динара, у року од 90 дана, под претњом принудног извршења, док су на основу члана 258. став 3. ЗКП оштећени, појединачно наведени у изреци пресуде, са имовинско правним захтевима упућени на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 690/20 од 12.11.2020. године одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Суботици, окривљеног Жељка Ковача и његовог браниоца, па је пресуда Вишег суда у Суботици К број 40/19 од 10.07.2020. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Жељка Ковача, адвокат Немања Николић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреда закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе или да побијане пресуде укине или да укине само другостепену пресуду и предмет врати на поновно суђење.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости у смислу члана 488. став 1. ЗКП, доставио јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа, о којој није обавестио јавног тужиоца и браниоца, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП).

На седници већа Врховни касациони суд је размотрио списе предмета, са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Жељка Ковача је неоснован.

Бранилац окривљеног Жељка Ковача у захтеву наводи да се првостепена пресуда заснива на доказу на коме се по одредбама ЗКП не може заснивати, на писаној изјави сачињеној од стране окривљеног дана 10.03.2014. године, у којој окривљени признаје да је отуђио пољопривредне производе иако није имао овлашћење да то уради и да исти нису плаћени пољопривредним произвођачима, а за коју је окривљени у свом исказу пред првостепеним судом навео да је написао под неком врстом принуде. Како се пресуда не може заснивати на наведеном доказу, побијане пресуде донете су уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

По налажењу Врховног касационог суда писана изјава окривљеног Жељка Ковача од 10.03.2014. године коју је првостепени суд извео као доказ на главном претресу, што је констатовано на страни 20 став 1 образложења првостепене пресуде и коју је првостепени суд третирао као признање окривљеног (страна 31 став 2 првостепене пресуде) представља доказ на коме се према одредбама Законика о кривичном поступку пресуда не може заснивати. Изјава окривљеног Жељка Ковача коју су оштећени предали суду представља признање окривљеног дато оштећенима, а не признање кривичног дела у законито спроведеном поступку због чега се као такво не може ни ценити.

Међутим, како је окривљени Жељко Ковач оглашен кривим због извршења кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у продуженом трајању из члана 227. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. став 1. и 5. КЗ учињеног на штету већег броја оштећених, на основу многобројних доказа-саслушања бројних оштећених и

сведока, вештака економско-финансијске струке, читања писане документације на сагласан предлог странака, који су ближе наведени на страни 16 став 3 страни 17, 18, 19 и 20 став 1 образложења првостепене пресуде, по налажењу Врховног касационог суда и без изјаве Жељка Ковача од 10.03.2014. године која представља доказ који није изведен у складу са одредбама ЗКП, очигледно је да би била донета иста пресуда, због чега по налажењу Врховног касационог суда побијане пресуде нису обухваћене битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, како се то неосновано захтевом за заштиту законитости браниоца овог окривљеног указује.

Бранилац окривљеног Жељка Ковача у захтеву наводи да се у радњама окривљеног за које је оглашен кривим не стичу елементи кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 3. у вези става 1. КЗ, јер окривљени својим радњама није прибавио противправну имовинску корист, већ да је суд до износа наводне противправне имовинске користи дошао сабирањем потраживања оштећених према привредном друштву „Конфидо тим“ д.о.о. Суботица, при чему су оштећени намирили своја потраживања на тај начин што су у току реорганизације те фирме добили уделе у капиталу привредног друштва. Надаље у захтеву се наводи и да опис радње извршења кривичног дела од стране окривљеног не садржи начин како је окривљени дошао у притежање противправне имовинске користи, јер је привредно друштво имало уредну књиговодствену документацију, а окривљени је оглашен кривим само зато што није благовремено намирио потраживање оштећених.

Из изреке првостепене пресуде којом је окривљени Жељко Ковач оглашен кривим јасно произилази да је у време и на месту ближе описаном у изреци те пресуде... окривљени као директор предузећа „Конфидо тим“ д.о.о. Суботица, искористио свој положај и овлашћења да себи и правном лицу у коме је директор прибави противправну имовинску корист лажним приказивањем чињеница да ће преузети робу од оштећених физичких и правних лица, која ће бити на чувању у силосима његовог предузећа... при чему је издавао рачун приликом куповине пољопривредних производа и вагерску потврду о пријему када складишти робу и са оштећенима договорио да уколико његово предузеће буде купац издаје истима рачун и да не наплаћује складиштење робе, а уколико трећа лица буду купци робе која се налази на складиштењу, тада ће платити складиштење робе... али складиштену робу није сачувао у силосима и није платио оштећенима, већ је робу продао непознатима купцима или уплаћени новац и предату робу је искористио за потребе правног лица у коме је директор и тиме себи и правном лицу прибавио противправну имовинску корист и то себи од 136.736.297,18 динара, а правном лицу у износу од 57.029.192,82 динара.

По налажењу Врховног касационог суда из наведеног описа радње извршења кривичног дела за које је окривљени Жељко Ковач оглашен кривим у овом кривичном поступку јасно произилази на који начин је окривљени прибавио себи и предузећу у коме је био одговорно лице противправну имовинску корист, и у којој висини, као и на који начин, а чињеница да су оштећени током овог кривичног поступка обештећени, није од значаја за постојање битних елемената кривичног дела за које је окривљени Жељко Ковач оглашен кривим, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца овог окривљеног којима се на наведени начин указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП од стране Врховног касационог суда оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног Жељка Ковача у захтеву наводи да су побијане пресуде донете уз повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, јер радња окривљеног описана у изреци првостепене пресуде не одговара законским обележјима кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим, већ одговарају законском обележју кривичног дела превара у обављању привредне делатности из члана 223. КЗ, за које га је правилном применом члана 5. став 2. КЗ требало огласити кривим, јер је блаже по учиниоца.

Одредбом члана 227. став 1. КЗ прописано је да одговорно лице које искоришћавање свог положаја или овлашћења прекорачењем граница свог овлашћења или невршењем своје дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу противправну имовинску корист или другом нанесе имовинску штету, уколико тиме није остварена обележја неког другог кривичног дела казниће се затвором од 3 месеца до 3 године, а ставом 3. истог члана прописано је да ако вредност прибављене имовинске користи прелази износ од 1.500.000,00 динара учинилац ће се казнити затвором од 2 до 10 година.

Одредбом члана 223. став 1. КЗ (који се примењује од 01.03.2018. године) прописано је да ко у обављању привредне делатности у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист, доведе кога лажним приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду или га одржава у заблуди и тиме га наведе да нешто учини или не учини на штету имовине субјекта привредног пословања за које или у којем ради или другог правног лица, казниће се затвором од 6 месеци до 5 година и новчаном казном, а ставом 3. истог члана прописано је да ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист или нанета штета која прелази износ од 1.500.000,00 динара учинилац ће се казнити затвором од 2 до 10 година и новчаном казном.

По налажењу Врховног касационог суда у радњама извршења кривичног дела описаним у изреци првостепене пресуде стичу се сви субјективни и објективни елементи кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у продуженом трајању из члана 227. став 3. и 1. у вези члана 61. став 1. и 5. КЗ за које окривљени Жељко Ковач оглашен кривим, а имајући у виду запрећену казну за кривично дело из члана 223. став 3. у вези става 1. КЗ, на окривљеног јесте примењен блажи закон, тако да побијаним пресудама није учињена повреда члана 5. став 2. КЗ, а у вези с тим ни повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, како се то неосновано захтевом за заштиту законитости браниоца овог окривљеног указује.

Из напред наведених разлога донета је одлука као у изреци на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Радмила Драгичевић Дичић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**